

משלי פרק ה פסוק יט-כג

- (יט) אֵילַת אֲהָבִים וַיַּעֲלֶת חֵן דְּדִיָּה יְרוּךְ בְּכָל עֵת בְּאַהֲבַתָּה תִשָּׁגָה תָמִיד:
 (כ) וְלָמָּה תִשָּׁגָה בְּנֵי בְזָרָה וַתַּחֲבֹק חֵק נְכָרִיָּה:
 (כא) כִּי נִכַח עֵינֵי יְדוּד דְּרָכֵי אִישׁ וְכָל מַעֲגָלֹתָיו מִפְּלֹס:
 (כב) עֲוֹנוֹתָיו יִלְכְּדוּ אֶת הָרָשָׁע וּבְחֻבְלֵי חֹטְאָתוֹ יִתְמָד:
 (כג) הוּא יָמוּת בְּאֵיִן מוֹסֵר וּבְרַב אֲוֹלָתוֹ יִשָּׁגָה:

ביאור הגר"א - משלי פרק ה פסוק יט

אילת אהבים גו' כמו שבסוד הזיווג העליון הן ג' דברים: חיבוק ונשוק וזיווג, והד' הוא מה שהיא עקרת הבית, והן אילת אהבים הוא הזיווג, ויעלת חן היא החיה שנקראת יעל והיא בעלת חן והוא נגד נישוק. דדיה ירווך הוא החיבוק, באהבתה תשגה תמיד הוא מה שהיא עקרת הבית, לכן נאמר בה תמיד. וכן הוא בתורה אילת אהבים הוא סודות התורה, ויעלת חן הוא רמז, דדיה ירוך בכל עת הוא דרוש שמרווה בכל עת, באהבתה תשגה תמיד הוא פשוט לכן תשגה בו תמיד בלי הפסק כלל.

ואמר עד אילת אהבים ז' דברים ועכשיו אמר ג' שהן ד', שמתחלה הוא נגד ז"ת ועכשיו הוא נגד ג"ר שהן חב"ד אילת אהבים הוא חכמה ויעלת חן הוא בינה דדיה ירווך בכל עת באהבתה תשגה תמיד הוא דעת וסוד באהבתה שיהא תמיד נכח פניך בסוד הולך נכחו גומר:

ביאור הגר"א - משלי פרק ה פסוק כ

ולמה תשגה בני בזרה הוא נגד האשה זרה הוא החמדה. ותחבק חיק נכריה היא התאוה. ואמר אצל הזרה תשגה כי בחמדה אין הנאה לו כלל באמת ורודף תמיד ויגע א"ע וגם כלילה לא שכב לבו והיינו שהוא משגה אותו, ולכן אמר ולמה תשגה גו'. אבל התאוה שיושב בביתו וממלא תאותו אמר ותחבק גו'. והוא נגד הד' שאמר למעלה דהיינו נגד הג' אמר ותחבק (כי החיבוק הוא בסוד הדעת הכולל חו"ב) ונגד באהבתה תשגה אמר ולמה תשגה גו':